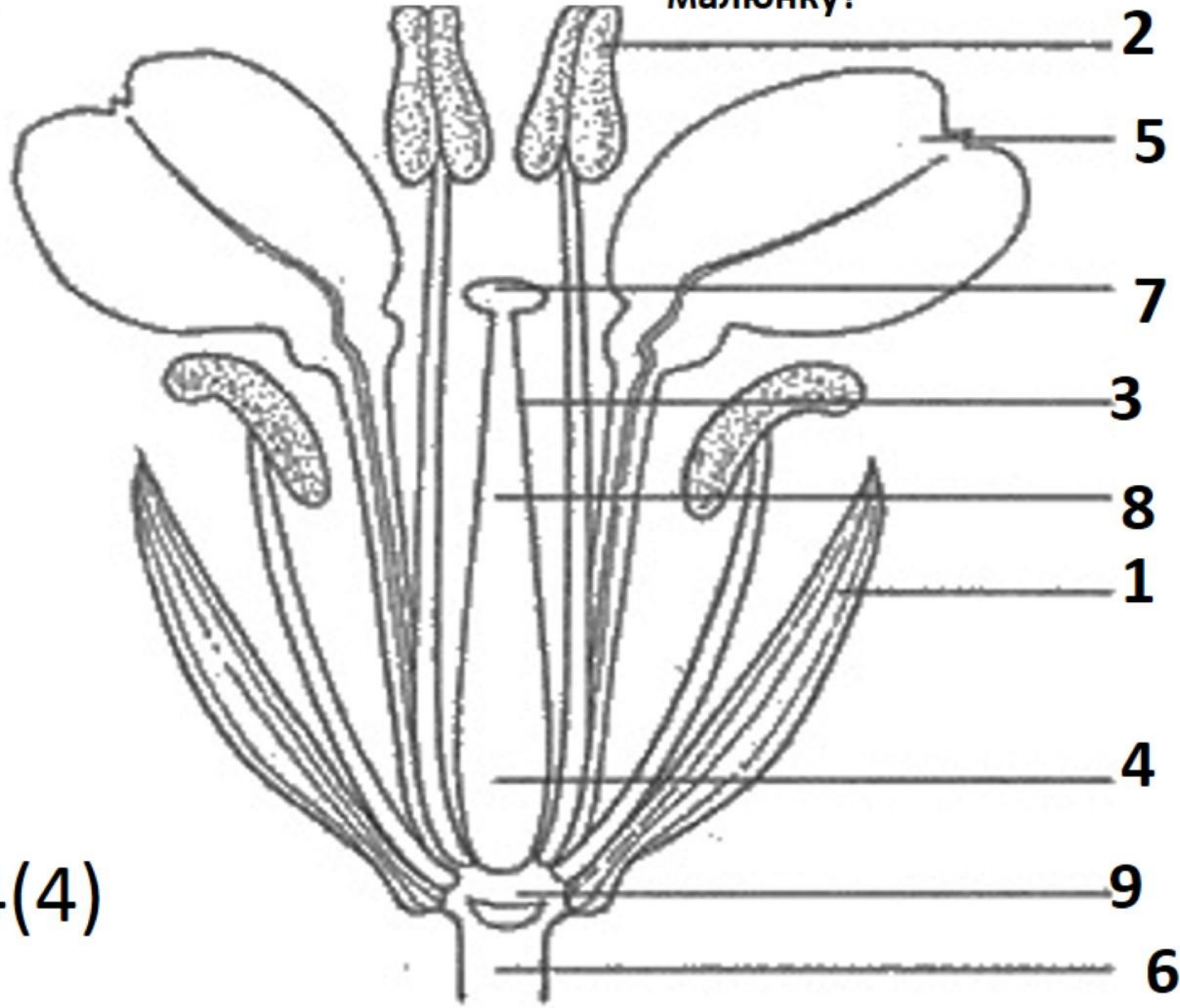

Перевірка домашнього завдання й актуалізація опорних знань учнів

Які структури квітки позначені на малюнку?

ЗДО
стр 44(4)

Біологічні задачі.

1. Весною на одних деревах верби утворюються жовті сережки, а на інших — зелені. Із чим пов'язана ця відмінність?

Серезки верби

Пухнаті, жовті суцвіття верби

MirChudes.Net

2. Для озеленення вулиць саджають тополі. Ці дерева ростуть швидко й утворюють могутню крону. Але на початку літа люди не задоволені насадженнями: з дерев летить пух, який потрапляє в очі, на одяг. А на деяких вулицях ростуть тополі, але пуху немає. Як це можна пояснити?

ЗДО стр. 44 (1, 2, 3)

Гра «Біологічна математика». Закінчити дію.

Пелюстки + чашолистки = ...

Зав'язь + приймочка + стовпчик = ...

«Четвертий зайвий».

Вибрати зайвий термін і пояснити свій вибір.

1. Чашечка, маточка, приймочка, тичинка, віночок.

2. Тичинкова нитка, пиляк, квітконіжка.

3. Пелюстка, приймочка, стовпчик, зав'язь.

Вибрати одну правильну відповідь.

1. Покрив квітки, утворений чашолистиками і пелюстками, називається:

А квітконіжка   **В** квітколоже

Б оцвітина   **Г** маточка

2. Статеве розмноження у рослин здійснюється:

А частинами тіла

Б гаметами

В спорами

3. Квітки, які не мають тичинок, належать до:

А нестатевих   **В** двостатевих

Б одностатевих **Г** неправильних

4. Квітка — це видозміна:

А пагона

Б листка

В кореня

5. Рослини, що містять тичинкові й маточкові квітки на одній рослині, називаються:

А дводомними   **В** однодомними

Б одностатевими   **Г** двостатевими

Яка за статтю квітка яблуні?

У кукурудзи чоловічі квітки зібрані на верхівці у волотеподібні суцвіття, а жіночі – у суцвіття початок, що як правило формуються в пазухах листків.

Суцвіття — це сукупність квіток однієї рослини, розміщених певним чином близько одна біля одної на пагоні. Суцвіття утворюють здебільшого рослини, що мають дрібні квітки.

Рис. 38. Соцветия

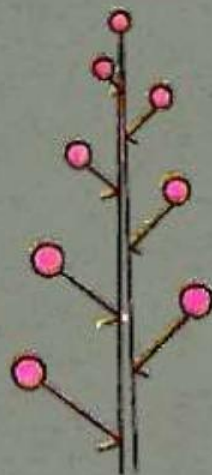

КИТИЦЯ

Конвалія

Китиця – суцвіття, у якому на видовженій головній осі по чергово розміщені квітки на квітконіжках. Таке суцвіття мають:

біла акація

конвалія

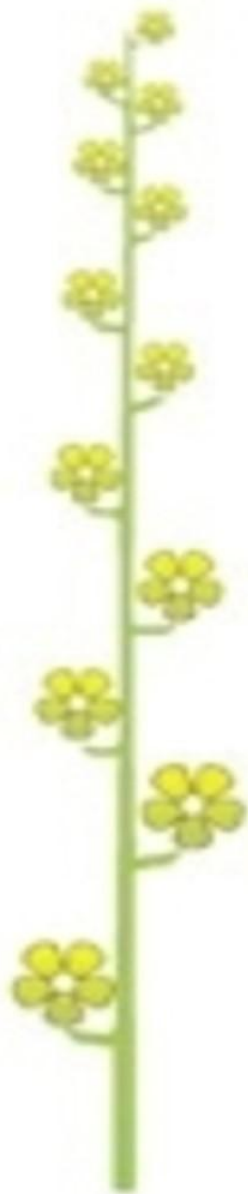
іван-чай

смородина

Простий колос

Подорожник

Колос - суцвіття, у якому на видовженій осі по чергово розміщені квітки без квітконіжок. Таке суцвіття мають:

вербена

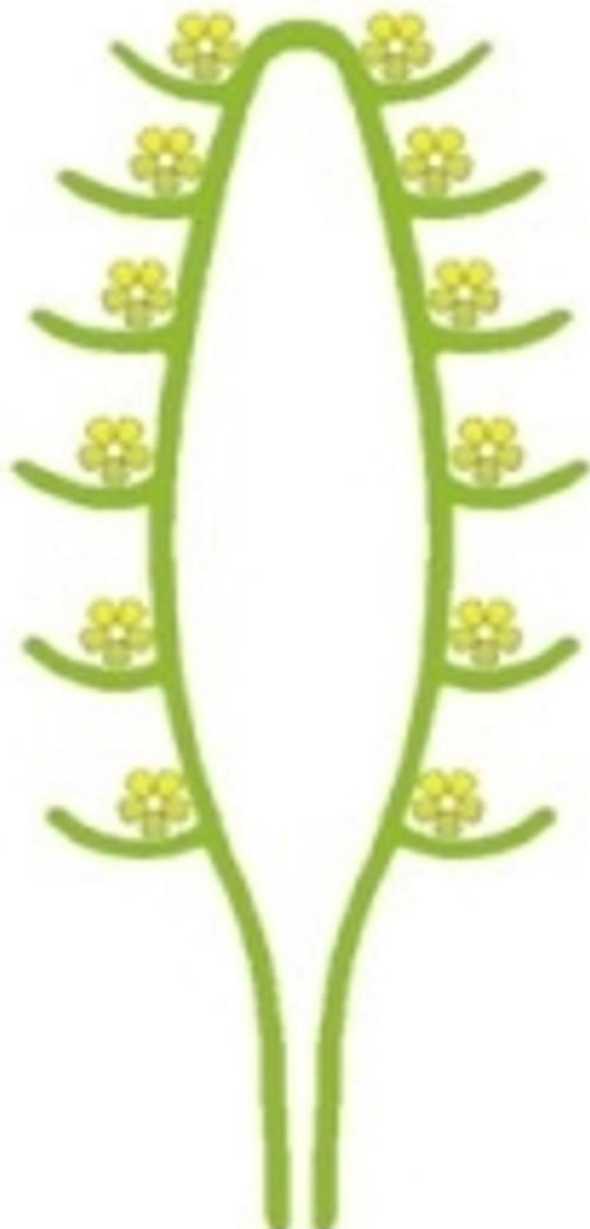
осока

подорожник

Початок

Білокрильник

Початок – суцвіття з потовщеною віссю, на якій розташовані квітки без квітконіжок.

Таке суцвіття мають:

кали

рогіз

кукурудза

спатифілум

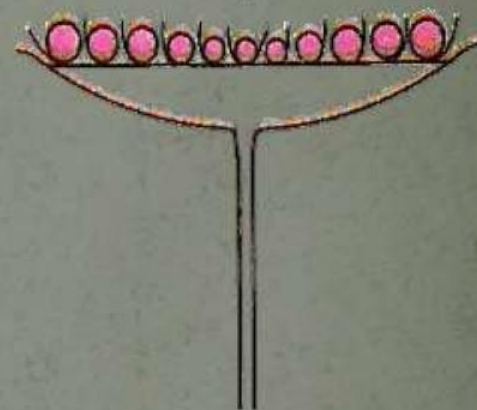

Кульбаба

КОШИК

Кошик – суцвіття із сидячих квіток, які розташовані на розширеній тарілкоподібній головній осі. Таке суцвіття мають:

ромашка

волошка

ехінацея

соняшник

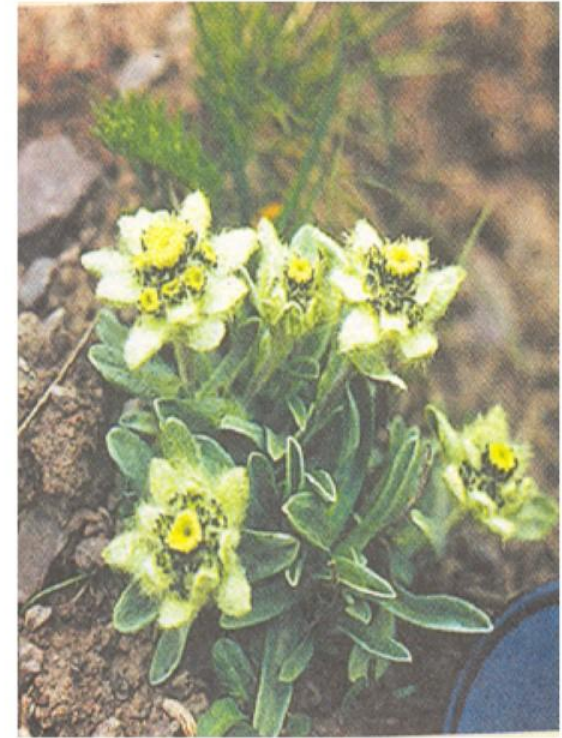

Гербера.

Эдельвейс.

Цикорий.

ЩИТОК - нижні квітки мають довгі квітоніжки, внаслідок чого всі вони розташовуються в одній площині.

Груша

Яблоня.

Груша.

Зонтик

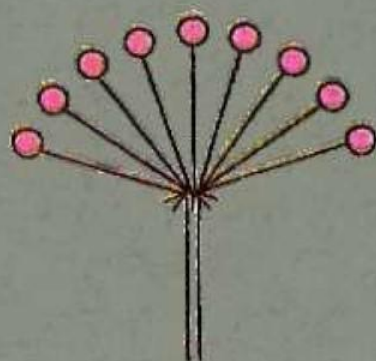

Зонтик - суцвіття, у якому квітки сидять на верхівці вкороченої головної осі на квітконіжках однакової довжини. Таке суцвіття мають:

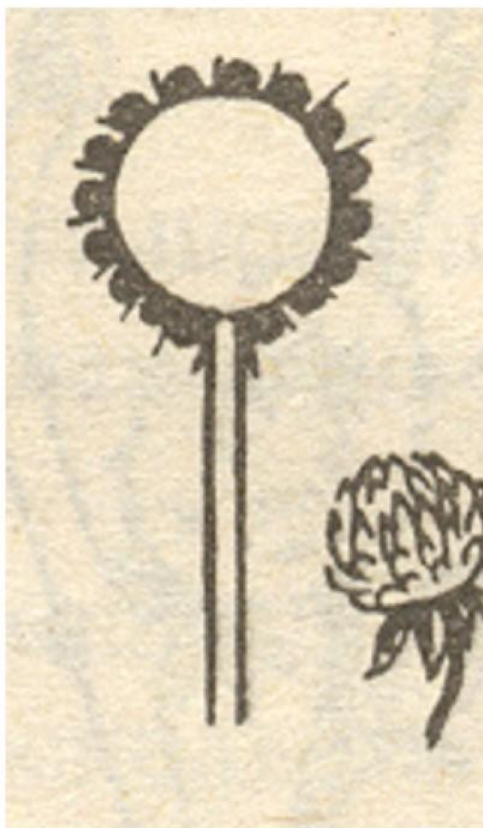
ВИШНЯ

первоцвіт

Головка – вісь дуже коротка, квітки суцільно скупчені, майже без квітоніжок

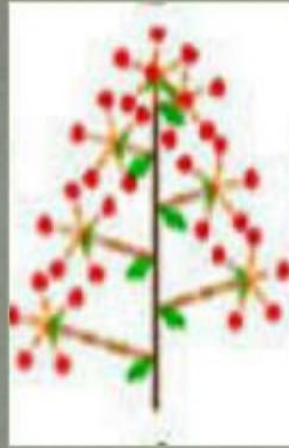

Конюшина

Складні суцвіття

Волоть – суцвіття,
яке складається з
простих китиць або
колосків, що
розташовані на
бічних
розгалудженнях
головної осі.
Таке суцвіття у:

бузку

винограду

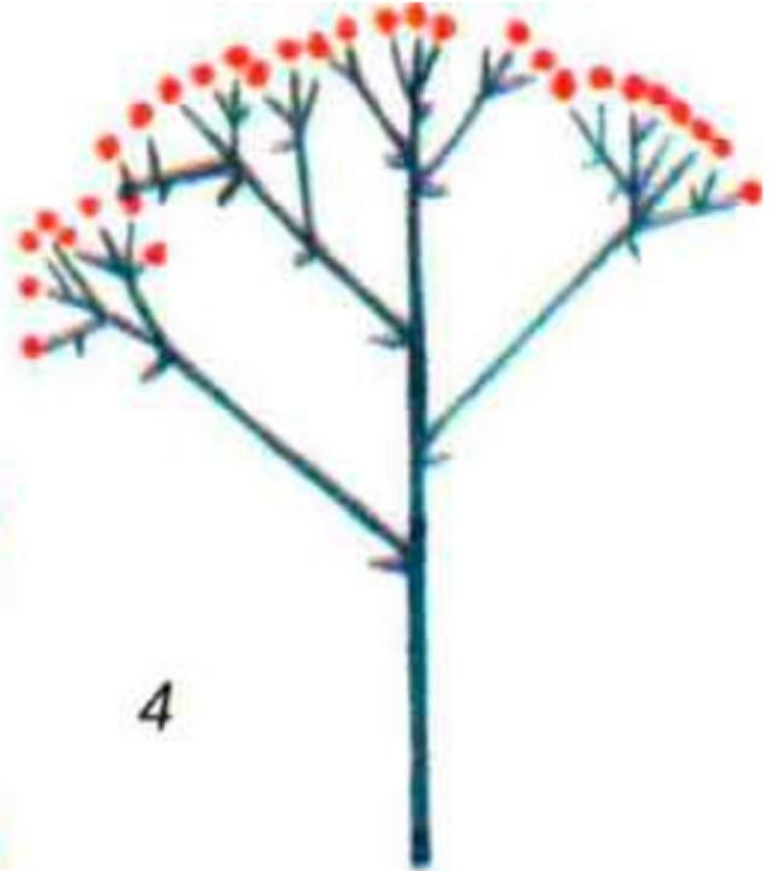

полину

Складний щиток

Пижма

4

Складний щиток – суцвіття, яке складається з простих щитків (горобина, бузина) або кошиків (деревій).

горобина

бузина

деревій

Суцвіття горобини

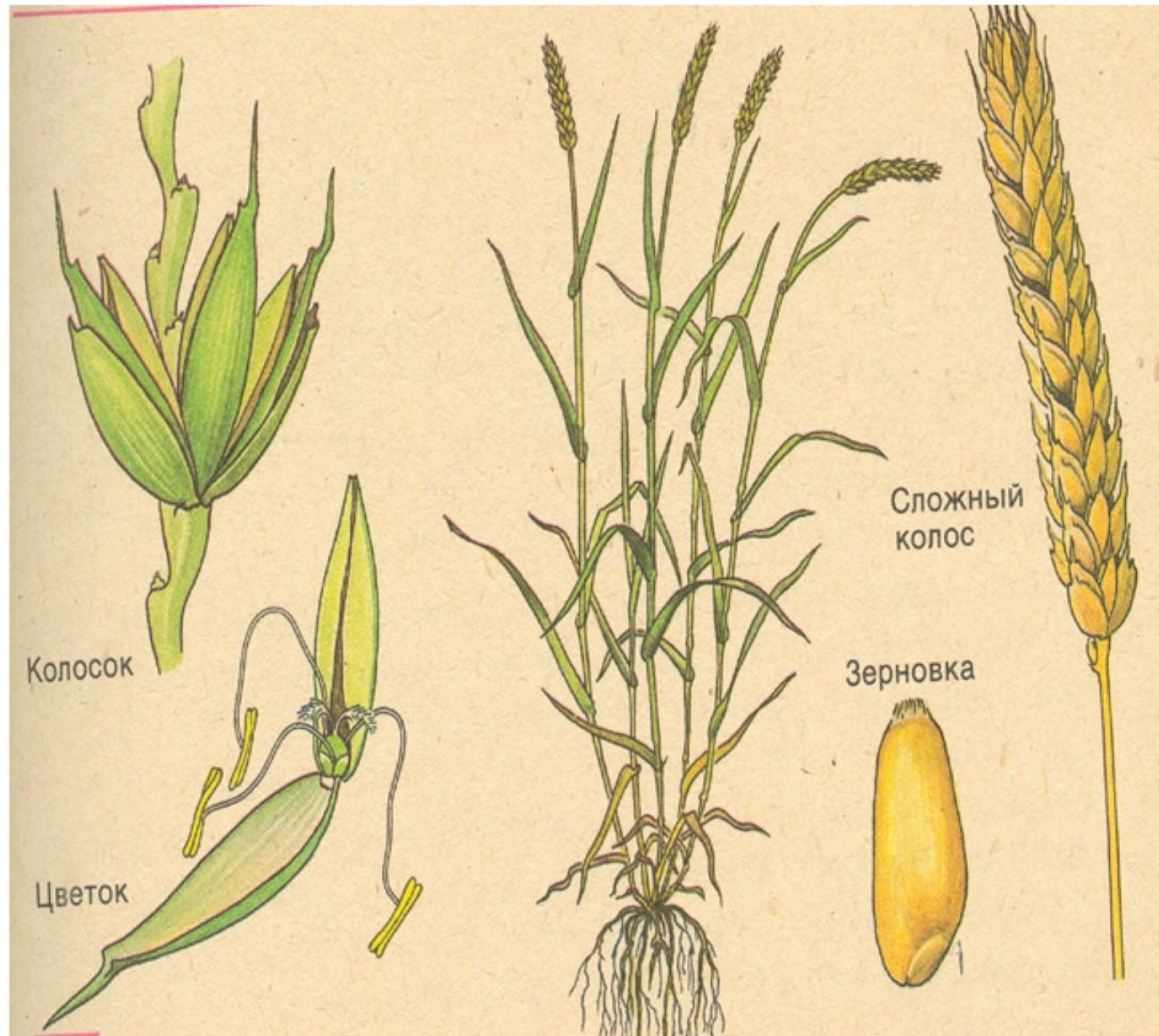
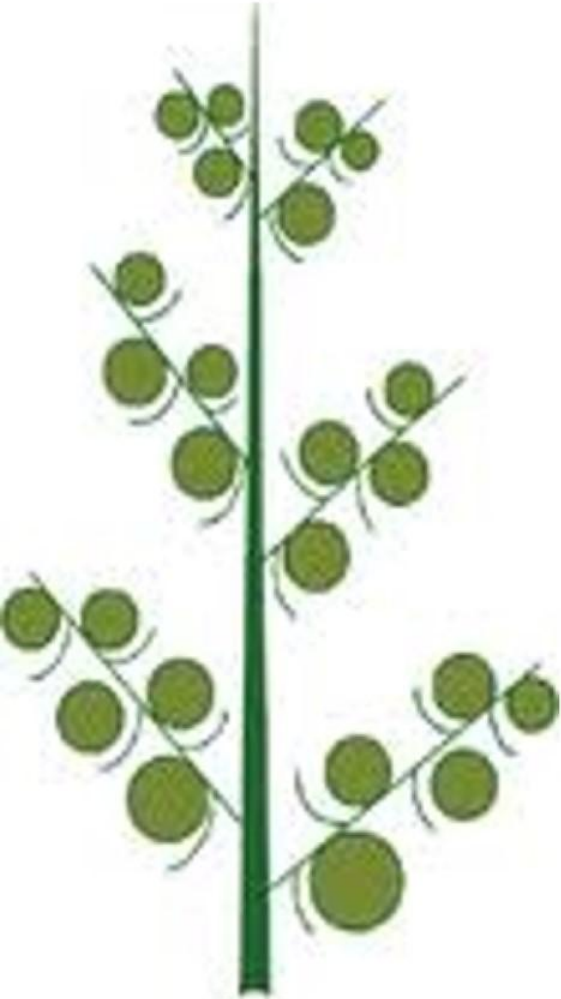

суцвіття калини

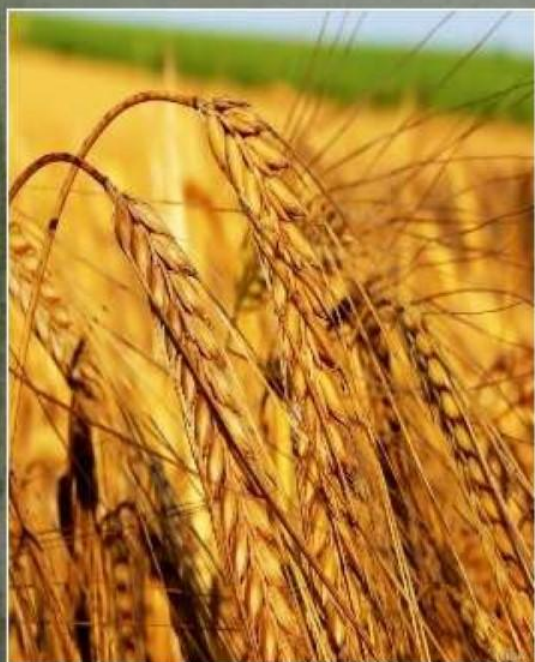

Складний колос

Складний колос – суцвіття, у якого на головній осі розташовані прості колоски. Таке суцвіття мають:

пшениця

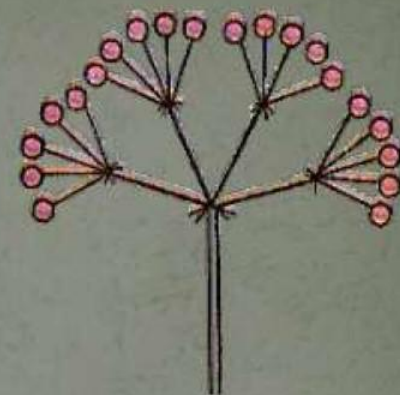
ячмінь

жито

Складний зонтик – суцвіття,
бічні осі якого закінчуються
простими зонтиками, як у:

кропу

моркви

петрушки

Сережка – суцвіття, у якому на звисаючій видовженій головній осі розташовані групи одностатевих квіток без квітконіжок, як у берези та ліщини.

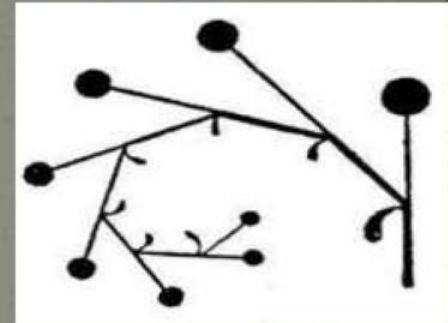
береза

ліщина

Завійка – це суцвіття, яке утворене квітками, що прикріплюються по черзі колоподібно одна за одну своїми квітконіжками.

Соняшник має саме найбільше суцвіття в Україні, діаметр його кошика іноді перевищує 50 см і налічує близько 1000 квіток.

Високов Андах, у сухих напівпустелях, зростає неймовірна рослина

– пуя.

Суцвіття пуй, мають фантастичний вигляд. З розетки довгих листків вертикально вгору росте потужний стрижень завтовшки 5—90 см, від якого врізнобіч густою щіткою відходять квітконоси з квітками. Одне суцвіття складається із 30 тис. квіток.

Аморфофалус титанічний, поширений на о. Суматра, має величезне суцвіття жовтий початок заввишки близько 5 м, огорнутий білим ззовні й темно-бордовим усередині покривалом завдовжки до 2,5 м.

Біологічне значення

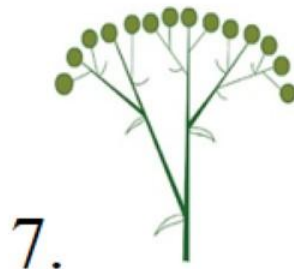
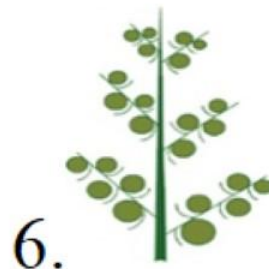
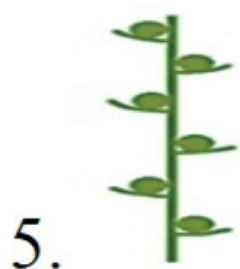
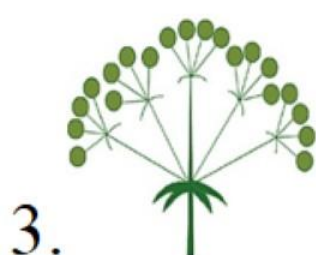
суцвіття:

1. Збільшується ймовірність запилення квіток.
2. Пристосування до різних чинників запилення.
3. Тип суцвіть пов'язаний з певним типом супліддя і з пристосуванням до розповсюдження плодів і насіння.

Узагальнення та систематизація знань.

Установіть відповідність між типом соцветія і його назвою (цифра-буква):

а) простий колос

б) складний щиток

в) кисть

г) складний колос

д) складний зонтик

е) щиток

ж) корзинка

з) метёлка

Скласти сенкан на тему

«Суцвіття».

Наприклад:

Суцвіття

просте, складне

об'єднує, приваблює,

запилюється

група квіток на осі

КИТИЦЯ